

Z obsahu:

**Hodnota Ježíšova
panenského početí**

Jan Pavel II. při
generální audienci
31. července 1996.
– strana 2 –

**Pozdrav z poutního
místa Nové Paky**

– strana 5 –

**Poslušně sloužit
Tvůrci**

Vzdalování se Bohu
a pokles porodnosti
– nadčasová souvis-
lost.
– strana 6 –

**Žijeme v ghettu nebo
v diaspoře?**

„Jestliže vás svět
nenávidí, uvažte, že
mne nenáviděl dříve
než vás. Kdybyste
byli ze světa, svět by
miloval to, co mu
patří“ (Jan 15,18–19).
– strana 8 –

**Co je nám obvykle
vytýkáno:**

Hrozí církev?

Je rozdíl, jestli
někdo nenávislně
hrozí, nebo varuje
z opravdové lásky.

– strana 10 –

**Krása vtesaná do kamene
modlitbou a obětí**

800 let cisterciáckého kláštera v Oseku – strana č. 4

Hodnota Ježíšova panenského početí

(Lk 1,34–37) 1. Bůh ve svém plánu spásy chtěl, aby se jednorozený Syn narodil z Panny. Toto Boží rozhodnutí vyžaduje hluboký vztah mezi Mariiným panenstvím a vtělením Slova. „Pohled víry může v souvislosti s celým zjevením odhalit tajemné důvody, pro které Bůh ve svém úradku spásy chtěl, aby se jeho Syn narodil z Panny. Tyto důvody se týkají jak Kristovy osoby a jeho vykupitelského poslání, tak i Mariiina přijetí tohoto poslání ve prospěch všech lidí“ (KKC, 502). Panenské početí, vyloučením lidského otcovství, tvrdí, že jediným Ježíšovým otcem je nebeský Otec a že v časném zrození Syna se zrcadlí věčné plození: Otec, který zplodil Syna ve věčnosti, plodí ho jako člověka také v čase.

2. Vyprávění o Zvěstování vyzdvihuje stav „Božího Syna“ vyplývající z Božského zásahu při početí. „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží“ (Lk 1,34). Ten, který se rodí z Marie, je již podle věčného plození Boží Syn. Jeho panenské zplození, způsobené zásahem Nejvyššího, ukazuje, že je i ve svém lidství Boží Syn.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zjevení věčného zplození v panenském zplození je naznačeno také výrazy v prologu Jana evangelia, které dávají do

Jsem přesvědčen, že nechcete žádnou církev, která zjevně krátí požadavky Ježíše nebo poklady víry prodává za levné ceny. Chcete církev, která jasně mluví a věrohodně žije. Církev, která má lidem dneška zprostředkovat naději – bez toho, že by se vydávala duchu doby.

Jan Pavel II.

souvislosti zjevení neviditelného Boha skrze „jedorozeného Syna, který je v náručí Otce“ (Jan 1,18) s jeho příchodem

v těle: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (Jan 1,14).

Když Lukáš a Matouš vyprávějí o Ježíšově narození, potvrzují také úlohu Ducha svatého. Ten není otcem Dítěte: Ježíš je Synem pouze věčného Otce, který skrze Ducha působí ve světě a plodí Slovo v lidské přirozenosti. Při Zvěstování totiž anděl jmenuje Ducha „moc Nejvyššího“ (Lk 1,34) v soulase se Starým zákonem, který jej představuje jako Boží sílu působící v lidské existenci a činí ji schopnou úžasných skutků. Tato moc, která v trinitárním životě Boha (v životě Nejsvětější Trojice) je Láska, se projevuje na vyšším stupni v tajemství Vtělení a má úkol dát lidskou přirozenost vtělenému Slovu.

V Božím plánu spásy je tedy panenské početí zvěstováním nového stvoření.

3. Duch svatý je především Osoba, která uděluje božské dary lidem a dává jim účast na Božím životě. On, který je v trinitárním tajemství (v tajemství Nejsvětější Trojice) jednotou Otce a Syna, tím že působí Je-

žíšovo panenské plození, spojuje lidství s Bohem.

Tajemství Vtělení osvětluje také nesmírnou velikost Marii na panenského mateřství: Ježíšovo početí je plodem její velkomyslné spolupráce s působením Ducha Lásky, pramene veškeré plodnosti.

V Božím plánu spásy je tedy panenské početí zvěstováním nového stvoření: skrze Ducha svatého se v Marii zrodil ten, který bude novým člověkem. Jak tvrdí Katechismus katolické církve, „Ježíš byl počat z Ducha svatého a narodil se z Panny Marie, protože je novým Adamem, kterým začíná nové stvoření“ (č. 504).

V tajemství tohoto nového stvoření se zrcadlí úloha Marii na panenského mateřství. Když sv. Irenej nazývá Krista „prvorozeným z Panny“ (Adv. Haer. 3,16,4), připomíná, že po Ježíšovi se mnozí jiní rodí z Panny, v tom smyslu, že dostávají Kristův nový život. „Ježíš je jediným Mariiným Synem. Avšak Mariiino duchovní mateř-

ství se vztahuje na všechny lidi, které on přišel spasit: Zrodila syna, kterého Bůh ustanovil za prvního z mnoha bratří (srv. Řím 8,29), totiž věřících, při jejichž zrození a vychovávání ona spolupracuje svou mateřskou láskou“ (č. 501).

Ten, kterého zplodil Bůh, dává věřícím moc stát se Božími dětmi.

4. Sdílení nového života je předáváním Božího synovství. Můžeme si zde připomenout výhled otevřený Janem v prologu jeho evangelia: Ten, kterého zplodil Bůh, dává věřícím moc stát se Božími dětmi (srv. Jan 1,12–13). Panenské zrození umožňuje rozšíření božského otcovství: lidé se stali adoptivními syny Boha v Tom, který je Synem Panny a Otce.

Kontemplace tajemství panenského zrození nám dává tedy vytyčit, že Bůh vyvolil pro svého Syna panenskou Matku, aby mnohem rozsáhleji nabízel lidstvu svou otcovskou lásku.

Radio Vaticana,
P. Josef Koláček, TJ, Řím

Bůh je jediným Pánem života a smrti

Být svědkem Kristovým znamená vydávat svědectví pravdy o Bohu, o pravé velikosti člověka, o Božím řádu ve všech oblastech života. Proto vystoupil svého času kardinál von Galen s takovou rozhodností proti organizovanému zabíjení tzv. „bezcestných lidí“. Proti tyranii, která pohrdala člověkem, připomněl důrazně Boží příkaz: *Nezabiješ!* Když dnes dochází k ohrožování lidské důstojnosti a základních lidských práv, i když ne tak dramaticky, ale zato subtilněji, musí být církev stejně připravena bez ohledu na chválu či hanu vystoupit ihned jako ochránkyně života. Tváří v tvář úděsně vysokému počtu potratů a šířících se praktik tzv. „pomoci při umírání“ před-

stavuje to pro nás biskupy v dnešní společnosti znovu velmi aktuální naléhavost služby životu. Musíme důrazně připomenout, že Bůh je jediným Pánem života a smrti, a překonávat nepřátelství vůči životu a nedostatek odvahy k jeho předávání novým a rozhodný ANO PRO ŽIVOT! Je nutno především v manželstvích a rodinách podporovat životu příznivé klima, připravenost k životu, která je otevřena a schopna dosáhnout jeho plného rozvinutí a naplnění v živém společenství s Bohem. Neboť Kristus přišel, aby lidé *měli život a měli ho v hojnosti* (Jan 10,10).

Jan Pavel II. k německým biskupům, 1987

Liturgická čtení

1. čtení Iz 56,1.6–7

Toto praví Hospodin: „Šetřte práva a jednejte podle spravedlnosti, neboť se již blíží má spása, již se ukáže má spravedlnost. Cizince, kteří lnou k Hospodinu, kteří mu slouží a milují jeho jméno, jsou jeho služebníky, všechny, kteří zachovávají sobotu bez znesvěcení a lpí na mé smlouvě, přivedu na svou svatou horu a dám jim radost ve svém domě modlitby.“

Jejich oběti a žertvy budou mi potěšením na oltářích; neboť můj dům bude domem modlitby pro všechny národy.“

2. čtení Řím 11,13–15.29–32

Bratři!

Vám, (bývalým) pohanům, říkám: Já jako apoštol pohanů vykonávám svou službu s velkou pečlivostí. Chtěl bych tím vzbudit žárlivost u svých soukmenovců a aspoň některé z nich zachránit! To, že byli vyloučeni, přineslo světu smíření (s Bohem). Co teprve bude znamenat, až budou znova přijati? To bude úplné vzkříšení z mrtvých!

Vždyť Boží dary a povolání jsou neodvolatelné. Vy jste se kdysi chovali k Bohu odmítavě, ale nyní se vám dostalo milosrdenství, protože židé odmítli přijmout víru. Stejně tak se oni chovají nyní odmítavě, protože vám se dostává milosrdenství, aby se ho potom dostalo také jim. Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.

Evangelium Mt 15,21–28

Ježíš odešel z Genezareta a odebral se do tyrského a sidónského kraje. A tu z toho kraje vyšla jedna kananejská žena a křičela: „Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Moje dcera je krutě posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo.

Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili ho: „Pošli ji pryč, vždyť za námi křičí.“ Odpověděl: „Jsem poslán jen k ztraceným ovcím domu izraelského.“

Ona mezitím přišla, klaněla se mu a pravila: „Pane, pomoz mi!“

On jí však odpověděl: „Není správné vzít dětem chléb a hodit ho psíkům.“

Ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí kousky, které padají ze stolů jejich pánů.“

Nato jí řekl Ježíš: „Ženo, jak veliká je tvá víra! Staň se ti, jak si přeješ.“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

Myšlenka na neděli

LEKCE VÍRY

Zamyšlení nad úryvkem Mt 15,21–28

Tvá víra je velká, staň se ti, jak chceš.

Překvapuje tě, že nemůžeš najít svého Mistra a Přitele v Galileji? Není to jediné překvapení, které na tebe dnes čeká. Vyprav se do pohanské Fénicie. Potkáš zde kananejskou ženu, která Ježíše hledá s velkou toužebností. Připoj se k ní a můžeš si být jist, že jej spolu najdete. Nechej si od ní vyprávět, proč vlastně hledá židovského Divotvůrce.

Tu matku potkalo veliké neštěstí. Dívky, které dala život a kterou tolik miluje, se zmocnil zlý duch. Čím větší je její láska k vlastnímu dítěti, tím větší je její bolest, ale tím větší její rozhodnutí podniknout cokoli, aby mu pomohla. Ačkoliv se chování dcery tak strašně změnilo, neodsuzuje ji ani se nezříká svého dítěte, ale hledá všemožně, jak ji osvobodit. Je připravena na každou oběť i pokoření.

I tragické neštěstí může být cestou k pozhnání. Tato žena se doslechla o Ježíši z Nazareta. Z její lásky a naděje se zrodila hluboká víra. Zjistila si o tomto Proroku všechny dostupné informace. Vypravila se za ním do jeho vlasti. Netuší, že těm, kteří jej hledají s vírou a pokorou, vychází Ježíš sám v ústretu. Ukaž jí Ježíše, kterého s takovou důvěrou hledá. Sotva jej z povzdálí spatří, začne hlasitě volat svou prosbu. Dobře ji pozoruj, protože dnes Pán k tobě promlouvá jejím příkladem.

Zdá se, že Ježíš na její prosby vůbec nereaguje. Ve skutečnosti jeho Srdce s potěšením naslouchá těm výkřikům plným víry. Kdyby jí okamžitě vyhověl, možná bychom se o tomto případu ani nedověděli. Nenech se odradit, jestliže se ti hned nedostává vyslyšení. Boží velkodušnost míří vždy mnohem dále a výše než tvoje prosby.

Vytrvalý křik pohanské ženy vyvolává nevoli učedníků. Přimlouvají se, aby měli klid. Kdyby domysleli hloubku její mateřské bolesti, prosili by za ni spíše ze soucitu. Nestává se ti někdy, že prosíš za druhé, a myslíš spíše na sebe? Nemáš kolem sebe někoho, kdo je ti nepřijemný tím, že

potřebuje pomoc? Až žena odejde, obrať se na Pána i ty a volej vytrvale, aby tě vyléčil z posedlosti sobecké sebelásky.

Poslouchej pozorně, proč Ježíš odmítá přimlůvu učedníků. Je poslán, aby pomáhal jen svému národu. Jeho příchod dovršuje všechna zaslíbení, která dal Hospodin svému vyvolenému lidu. Jemu jsou určeny všechny ty bezpočetné divy Ježíšovy milosrdné a dobrotivé lásky. Jak odpoví Izrael na tak velkou Boží přízeň? Největší nevděčnosti se může Pán dočkat od těch, které nejvíce obdaroval. Není to smutné?

Kananejská žena si dodala odvahy k rozhodujícímu kroku. Prodrala se mezi učedníky až k Ježíši a poklekla u jeho nohou.

Pohanka, která byla zvyklá klanět se bezduchým modlám, vzdává pokorně úctu živému Bohu. Vidí u tohoto cizince to, co nerozeznali jeho vlastní rodáci, ačkoliv je Hospodin po tisíciletí vede a učí.

Pane, pomoz mi!

Ježíš vidí až na dno její duše. Jeho srdce se raduje z její víry, s jakou se tak málo setkává v Izraeli. Ta poslední námitka, kterou nyní uslyšíš, nemá tuto ženu zranit ani ponížít. Při své odpovědi myslí Ježíš spíše na tebe, aby ti na příkladu této prosebnice ukázal, co je zdrojem a podmínkou opravdové víry.

Udivuje tě tichá pokora, s jakou prosící matka přijala nelichotivou poznámku, kterou bys asi těžko přenesl přes srdce? Je to tím, že Ježíšova slova jí nijak nepřekvapila. Už od té chvíle, kdy se rozhodla vypravit se za ním, hledala jej jako poslední z posledních. Je přesvědčena, že i národ, ze kterého vzešel tak veliký Prorok a Divotvůrce, musí být veliký. Její víra nespolehá na žádnou vlastní zásluhu, na žádný vlastní nárok. Jediné, s čím počítá, je dobrota tohoto Pána, která jistě je tak veliká, že zhlédne i na jednu z těch, které právem nazývá psíky.

Poděkuj Ježíši i té šťastné matce, že ti ukázali, jak se máš přiblížit k Bohu. Velikost víry je v její pokoře. Čím hlubší je tvé přesvědčení o vlastní ubohosti, čím víc se blížíš pravdě, že vůbec nezasloužíš Boží slitování, tím více přitahuješ jeho milosrdnou lásku.

Ať tě, Bože, velebí národy, ať tě velebí kdekterý národ! ⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Responzoriální žalm 66

800 let cisterciáckého kláštera v Oseku

Krása vtesaná do kamene modlitbou a obětí

Cisterciácký řád vznikl v roce 1098 ve Francii, jižně od Dijonu, v Cîteaux. Cisterciáci vycházeli při reformě svého řádu z řehole sv. Benedikta a převzali také jeho heslo „Ora et labora“ – modli se a pracuj. Za necelých sto let od vzniku řádu byl založen cisterciácký klášter v severních Čechách, v Oseku.

Spiritualita cisterciáckého řádu stála u kolébky nového architektonického slohu, který nazýváme gotikou. V žádném cisterciáckém klášteře nesměly být ozdoby, obrazy a sochy. Mniši dokonce nesměli být ani v prostorách kláštera (v kryptě) pohřbíváni. Mělo to symbolizovat odpoutanost mnichů od tohoto světa, prázdnotu a ticho vyplněné ponořením do Boží přítomnosti. To vedlo k tomu, že všechna vroucnost řeholníků se později vtiskla do velkolepého vzepětí gotických chrámů, do krásy a lehkosti jejich staveb.

Krásu, kterou dnes obdivujeme, je vtesaná do kamene spíše slovy modliteb a obětí mnoha desítek generací mnichů než dláty sochařských mistrů. Kamene těchto posvátných staveb promlouvají... Promlouvají láskou k Bohu, tichem a odpoutaností svých obyvatel. V těchto zdech jsou jakoby uzavřeny všechny modlitby, které zde zněly a zní v posvátném mlčení a tichu, které obyvatelé tohoto kláštera zachovávali, aby celou duší naslouchali Bohu – a díky tomu také pravdivě člověku a světu. Zní v nich hlas mnichů oslavujících Boží velebnost a krásu.

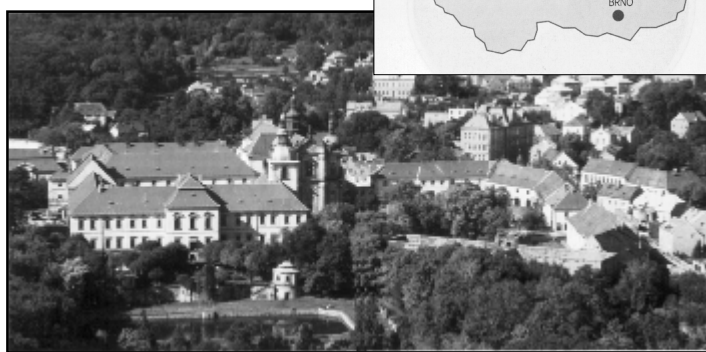
Dnes obdivujeme, s jakým mistrovstvím dovedli naši předkové zasadit tyto architektonické skvosty do harmonie s okolní přírodou.

Zakladatelem oseckého kláštera byl jeden z nejstarších českých šlechtických rodů, Hrabišicové, kteří vystavěli i nedaleký hrad Rýzmburk. Klášter byl schválen papežem Inocencem III. v roce 1208.

Vnuk zakladatele kláštera, opat Slavko z rodu Hrabišiců, všestranně rozvíjel klášter. Kro-

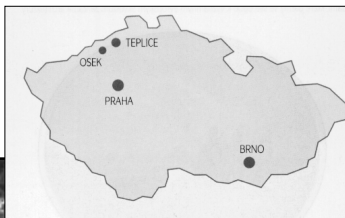
mě jiného tehdy vznikly nejkrásnější osecké stavby – východní křídlo konventu s dodnes zachovalou kapitulní síní.

Cisterciácký klášter, v němž po celá staletí žila německo-česko-lužickosrbská komunita, byl po druhé světové válce rozehrán. Kněží slovanského původu se museli rozejít na venkovské fary, zatímco němečtí řeholníci byli vysídleni a usadili se mezi Lužickými Srby. Při likvidaci řeholních

společností v dubnu 1950 byl osecký klášter vybrán za koncentrační tábor salesiánů, kteří sem byli eskortováni z Moravy a z Čech. V klášterních prostorech byly stroje na výrobu stavebních kování a řeholníci byli postaveni ke strojům. Velitel tábora Böhm dal ve dne v noci prohledávat sklepy a pídil se po klášterním pokladu. Aby se uvolnily

prostory pro výrobu, byla zlikvidována klášterní knihovna. Knihy se házely žlabem na stavební suť do otevřených nákladních aut. Chrám byl trvale uzavřen. Vlhkost způsobovala růst mechů a opadávání vzácné výzdoby. Po pěti měsících byly mladší ročníky přesunuty na Libavu k PTP.

V současné době se Osek opět stává důležitým místem cisterciáckého hnutí. Po návratu cisterciáků je sídlem nejvyššího představitele české řádové provincie a centrem řádového života v zemi. Čtyřicátý pátý opat Bernhard Thebes se ujímá těžkého poslání duchovní i materiální obnovy opatství a cisterciácké Kongregace Nejčistšího Srdce Panny Marie.

Postupně je zahajována oprava kulturně historických památek a rekonstrukce jedinečných stavebních objektů. Vláda České republiky vyhlásila osecký klášter v roce 1995 národní kulturní památkou a Ministerstvo kultury jej zařadilo do Programu záchrany architektonického dědictví. Byly provedeny nejnnutnější opravy.

Státem poskytnuté prostředky ovšem dostačují pouze na nejnnutnější záchranu části devastovaných objektů. Klášter je odkázán na milosrdenství dárců, kteří mohou poskytnout další prostředky na restaurování fresek, obrazů, záchranu a instalaci dřevěných intarzovaných chórových lavic a rekonstrukci zcela zničených klášterních zahrad s vodními kaskádami, které patřily ve své době k významným evropským skvostům zahradní architektury.

Jaké poselství vtiskneme my, lidé postmoderní doby, do mlčího kamene těchto staveb. Jaké dědictví zanecháme dalším generacím, které přijdou po nás. Bude to vroucnost našich modliteb a obětí nebo spíše prázdnota nenaplněná Bohem?

–jb–

Kalendář akcí
v jubilejním roce
oseckého kláštera

18. srpna
tradiční osecká pouť

20. srpna
pontifikální mše svatá na
svátek sv. Bernarda

7. září
den věnovaný řeholníkům
a řeholicím internovaným
v oseckém klášteře

21. – 22. září
den otevřených dveří
v klášteře – možnost prohlíd-
ky kláštera a zahrad

6. října
hlavní den oslav
pontifikální mše svatá
s kardinálem Vikem,
arcibiskupem pražským

7. – 12. října
týden věnovaný duchovní
obnově
každý den duchovní
promluvy, lidové misie

24. prosince
zakoňčení oslav jubilejního
roku – slavnostní půlnoční
mše svatá

□ Prázdninové putování

Ve dnech 12. 8.–15. 8. 1996 se konala tradiční prázdninová pouť do Chorušic. Mladí se při ní modlili za nová kněžská a řeholní povolání.

□ Mezinárodní setkání animátorů

V týdnu od 19. 8. do 24. 8. 1996 se v Rychnově nad Kněžnou koná formační setkání animátorů společenství mládeže. Setkání se budou účastnit mladí z České republiky a Slovenska, Švýcarska, Rumunska, Bulharska, Polska, Ukrajiny, Německa a Moskvy. Přítomen bude Mons. Renato Boccardo zodpovědný za pastorační mládeže při Papežské radě pro laiky.

J. K. ADCM

Pozdrav z poutního místa Nové Paky

Letošní poutě vrcholí. Jak dojímají mariánské písně svou úctou a chválou i důvěrou k Matce Boží. At' je to „Tisíckrát pozdravujem Tebe“ nebo „Chválu vzdejme, ó křesťané“ i „Budíž vděčně velebena“ aj. Ale lid s bolestí v srdci upřímně a od srdce zpívá: „K nebesům dnes zalet', písní“ nebo „Matko Boží, neslycháno, že by v těžké starosti mamě bylo k Tobě lkáno, k Tobě, Matce milosti...“

Vzpomínám na svá dětská léta i na mládí, kdy se chodilo na poutní místa s procesím, družičkami a ozdobenou sochou, nebo obrazem P. Marie, s korouhvemi, pěšky. Zvláště nezapomenutelný dojem byl, když při jedné pouti do Bozkova u Semil, kde působil horlivý apoštolský mariánský ctitel P. Hofman, pro průvod dětí zhotovil jeden bohoslovec korouhvičky s invokacemi loretánských litaní a za nimi byl nesen transparent s nápisem „Oroduj za nás!“ Co radostí již z příprav a co požeňání přinesla taková pouť účastníkům do jejich domovů...!

A dnes? Procesí již nechodí, venkov se zmodernizoval, přizpůsobil tomuto světu, nastoupil konzumní život, blahobyt, pohodlí, požitkářství. Ale – poutě přetrvávají. Vždyť jednou z hlavních cest k Ježíši je Maria! A bolest a starost si také najde cestu k Matce ustavičné pomoci!

Podkrkonošská oblast má také své poutní místo. Je to nádherný barokní klášterní chrám Nanebevzetí Panny Marie v Nové Pace. Leží na hlavní trase od Jičína směrem k Vrchlabí na vyvýšeném místě a vévodí celému městu. Matka Boží zve k sobě celé okolí. Ke vchodu do chrámu vedou zastřešené schody, celkem padesát, na nichž se poutníci modlivali vkleče růženec jako dar své nebeské Matce a aby si vyprosili potřebné milosti.

Ale chtěla bych uvést jeden příklad ze současné doby, jak Matka Boží naslouchá vzdechům svých dětí.

Duchovní správce tohoto poutního místa, zbožný a vzác-

ný kněz, dostal dopis tohoto znění:

*Důstojný pane,
přijměte, prosím, tento dar jako
poděkování za Vaši přímluvu
k Panně Marii o mé uzdravení.*

*Je to již pět let, kdy jsem byla
lčena na oční klinice v Hradci
Králové. Onemocněla jsem ná-
hle částečnou ztrátou zraku.
Přes rychlé přijetí na kliniku
a veškerou péči lékařů mi bylo
sděleno, že onemocnění je váž-
né. Lékaři měli obavu, zda ne-
ztratím zrak zcela.*

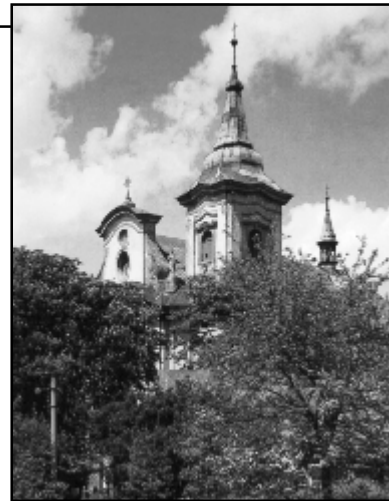
*Diagnóza byla stanovena na
zánět očního nervu – onemoc-
nění ojedinělé a těžké. Nemoc
neustupovala, naopak se kom-
plikovala.*

*Při jedné návštěvě jsem se
rozhodla společně s manželem
poprosit Vás o přímluvu k Pan-
ně Marii o mé uzdravení.*

*Mše svatá spojená s přímlu-
vou se uskutečnila za účasti mé
rodiny.*

*Asi za týden po mši svaté se
můj zrak začal náhle zlepšovat.
Zábřesky světla před okem, ra-
dost lékařů ze zlepšení a mizivá
obava z oslepnutí byla veliká –
pro mne nezapomenutelný zážitek.*

Telefonát po uzavěrci: „Na podobné téma, jako píšete vy v úvahách k článku Kruhová obrana, se píše v KT č. 32 na straně č. 12 v článku Církev v postmoderní době. Nemohu si nevšimnout, jak jsou jednotlivé pohledy rozdílné. S velkou vážností si kladu otázku, zda je to opravdu Duch svatý, který vede ke snu o církvi, ve které se prosadí to, co je v ní silné a krásné, až se odblokují potřebné reformy a přestane být ukázněným šikem a stane se lidštější. Možná obstojí před lidmi, jak je touhou autora článku – ale obstojí před Bohem? Nalezne Syn člověka při svém druhém příchodu takovou církev jako nevěstu očekávající ženicha s rozžatou lampou hořící vřív?“

Poutní chrám Nanebevzetí Panny Marie v Nové Pace

*I když onemocnění ustupovalo
ještě velmi pomalu a nezůstalo bez
následků, vím, že jsem byla za-
chráněna přímluvou Panny Marie
novopacké. Vaše přímluva při Nej-
světější oběti o mé uzdravení, dů-
stojný pane, byla vyslyšena.*

*Dovolte mi, prosím, ještě jed-
nou Vám poděkovat.*

*S přáním pevného zdraví
a Božího požeňání s úctou*

A. a J. U.

Přiložen byl s vděčností krásný omát, zlatem vyšívaný, který zhotovily sestry z Javomíka, nyní přestěhované do Hradce Králové.

I jim patří vřelý dík za precizní práci, kterou konají s láskou k Bohu a církvi.

Seznamujeme se s poutními místy naší vlasti nejen turisticky, ale se zbožností. Na každém poutním místě je naše nejlepší Matka, která se nikdy neunaví prosbami svých dětí. Vždyť o ní zpíváme: „Nikdo nikdy zemí širou neoslyšen nezůstal, kdo své ruce s živou vírou k Tobě, Máti, vroucně spjal...“

–ter–

Prosba k Neposkvrněné

(U příležitosti posvěcení České kaple v Národní svatyni ve Washingtonu, D.C., 26. 6. 1983.)

Ty
Jasná z Hostýna,
Velebná z Velehradu,
Bolestná v Šaštíně,
Ty
z nitranského hradu
Ty
Zlatá písecká
s Dítětem čistým šperkem,
Ty
dětsky jímavá
chudá z hor pod Kašperkem,
Stříbrná v Příbrami
Ty
v Rokycanech Sněžná
Nezломná v Bechyni
Andělů mocná kněžno
Zázračná ve Lnářích
Ty
z Plzně krásné slávy,
Ty
Tichá s korunou
ve Staré Boleslavi
Ty
jež jak laskavý
ač neviděný stín
bdíš dodnes
Vítězná nad
pražským náměstím
Ty,
která odleskem
své slunné svatozáře
odpouštíš rány dřív
než padnou do tvé tváře,
Ty
Matko země mé
již utrpení vplétá
krví a slzami
do dějů všeho světa
I dnes buď přítomna
v rubínech krve jejich.
Bud' jejím doufáním
bud' v jejich beznadějích
bud' s ní at' cokoliv
jí ještě bude dáno
Maria Milosti
z níž prýští
Věčné ráno...

Jiřina Fuchsová

Christa Meves

Poslušně sloužit Tvůrci

Vzdalování se Bohu a pokles porodnosti – nadčasová souvislost

Německo se v posledních letech rázně zařadilo mezi země s nejnižší porodností! Zatímco před několika lety měla matka rodiny průměrně ještě tři děti, je to dnes už méně než dvě, to je 1,3 dítěte na rodinu! Přes počáteční chlácholení (demografů a ministerstva rodin) jsou dnes výsledky průzkumů jednoznačné: počet dívek, které se dnes rodí, je tak malý, že z nich pro příští generaci nemůže vyrůst dostačený počet matek. Co je příčinou? Odpověď mi dává mnoho mladých žen v mé praxi. Říkají: „To je pro mne příliš nákladné. Přináší to tolik zlosti. Stojí to tolik sil. Tak mě to omezuje. A tak mě to dělá závislou na manželovi.“

Chce-li se tedy žena v povolání „vyrovnat svému muži“, chce-li se prostě nějak „dostat nahoru“, dělat kariéru, mít větší blahobyt, vydělávat hodně peněz – pak si to vůbec nemůže dovolit – mít děti, nebo dokonce více dětí. Výše uváděná přání by si pak mohla dát za klobouk. A prosím vás, proč by to dělala? Což není zrovna tak člověk jako muž? Copak on má právo ji utlačovat? Nemá, stejně jako on, právo na krásný, samostatný, pohodlný život? Což jí to každý den nefikají ženské časopisy, televize, rádio?

Není takový svět lepší? Svět, v němž každý myslí nejdříve na sebe a na svá práva, a pak následuje pořádný plot, a až za ním tak zvaný okolní svět, který se snažíme udělat si co nejpohodlnější a na který se co nejméně vážeme? Není to lepší?

Že tomu tak není, o tom bych samozřejmě ze své praxe mohla vyprávět mnoho příběhů, tragédií tisíce a jedné noci. Ale není to dobré už také proto, že pak nepokračuje živá budoucnost! Je to tak prosté: společnost jako Německo hyne, když tolik lidí se rozhodne udělat sebe sama a své pohodlí měřítkem svého života!

To nemůže být Boží záměr. Tento postoj je následkem vzdálení se od Boha. Vždycky, když člověk zapomene, že jeho život má být vlastně službou, službou v poslušnosti k Tvůrci, začne se jeho myšlení a jednání točit kolem vlastního práva na život.

Kdyby víc žen naslouchalo Bohu, cítily by i ony, že je jim řečeno: jsem žena, jsem nezaměnitelná s mužem. Mám nezaměnitelnou možnost, schopnost a důstojnost, že ve mně smí klíčit a růst budoucnost. Mám obdivuhodný úkol, pomoci bezbrannému dítěti na svět. To mohu, to smím a to mě nijak neochuzuje, ale obšťastňuje. Sice to znamená starosti, vyžaduje to mnoho obětí, ale též to dává mému životu smysl! Tato angažovanost mně umožňuje zrát, dokonce i tehdy, kdyby s tím byla spojena bída, nouze a neúspěšnost. To dělá můj život bohatým!

Ve Spolkové republice Německo se v šedesátých a sedmdesátých letech už sotva našla žena, která by kojila do té doby, až dítě bude mít zuby. Když se zeptáte mladých žen, proč to nedělají,

odpoví: „Mléko se už po dvou týdnech ztratilo“, mnohé říkají: „Od začátku jsem nemohla kojit“, a ty úplně chytré v diskusích zdůrazňují, že se jedná o nově vzniklou „biologickou neschopnost“ moderní ženy.

Ovšem – tady nastal jistý obrat k lepšímu, přispěl k němu i vládou vyhlášený rok dítěte – a mladé matky začaly bystřeji naslouchat pravdě. Protože srovnávací výzkumy s přírodními národy ukázaly: kojené děti jsou nejen tělesně zdravější, jsou nejen odolnější vůči alergiím, ale jsou především i v dospělosti duševně stabilnější, dokonce i schopnější v práci, méně pasivní a líné než děti živěné z láhve. Nekojené děti jsou labilnější a víc jim hrozí nebezpečí, že propadnou nějaké vášni.

DTP 18. 5. 96

Z došlých dopisů

Prace, 29. 7. 1996

Vážená redakce!

V posledním čísle německého křesťanského časopisu „FMG Information“ (58/96) byl v rubrice „Dopisy čtenářů“ uveřejněn příspěvek pisatele z naší vlasti, který mimo jiné napsal: „U nás v České republice v současné době vychází jen jeden opravdu křesťanský časopis – Světlo. Ostatní tzv. křesťanské časopisy jsou plné článků, jež jsou v příkrém rozporu s křesťanskou vírou.“ Zcela opačný názor jsme naopak nedávno slyšeli ve vyslání Českého rozhlasu, kde známí katolíci intelektuálové Petr Příhoda a Petr Fiala podrobili týdeník Světlo dosti ostré kritice. Pomineme-li značnou

netoleranci a povýšenectví, s nimiž prezentovali své názory, pak za zmínku stojí především důvody jejich kritiky: Světlo se podle jejich názoru příliš detailně zabývá papežskými dokumenty a příliš zdůrazňuje mariánskou úctu. Co k tomu říci?

Papež je náměstkem Ježíše Krista a pro každého katolického křesťana by tedy jeho slova měla být předmětem vážnosti a úcty. A to tím spíše, jedná-li se o osobnost, jakou je současný Svatý otec Jan Pavel II. Vždyť jeho encykliky svým významem a myšlenkovou hloubkou často překračují rámec Církve a mají univerzální platnost.

Mariánská úcta pak (pokud je správně chápána) nikdy nemůže

Mariánské oázy ve světě – Polsko

Gietrzwald

Milostný obraz představuje Pannu Marii, která na levé paži drží Ježíška. Pravou rukou ukazuje na Dítě, které ve své levé ruce drží knihu a pravou pozvedá k požehnání. Obraz je namalován olejem na plátně. Panna Maria má na hlavě tmavomodrý plášť lemovaný úzkým žlutým ornamentem a namalovanými klenoty. Dítě je oděno do dlouhých červených šatů. Pozadí tvoří lehce zvlněná kosočtverčná síť zelené barvy. V jednotlivých polích jsou zlaté rozety. V horní části obrazu drží dva andělé stuhu s nápisem: „Vítej, Královno nebe, vítej Královno andělů!“ Odborná analýza potvrdila, že obraz vznikl v dílně neznámého umělce pravděpodobně ve Velkopolsku a je volnou replikou obrazu Panny Marie Čenstochovské. Obraz je ozdoben stříbrným šatem a květovými ornamenty, které pocházejí od farníků z doby di-

ecézní korunovace, která se uskutečnila r. 1717.

Historie kultu Panny Marie Varminské sahá až do 16. století a jeho nárůst se datuje od konce 17. století, kdy byly věnovány cenné votivní dary. Milý pohled zobrazené Matky Boží každého neodolatelně přitahuje. Podle kronikářských záznamů posvětil obraz varminský biskup Martin Kromer, který by před tím sekretářem krále Zikmunda Augusta. K dějinám mariánské svatyně patří také zjevení Matky Boží, i když přímo nesouvisí s obrazem. K těmto zjevením došlo v období pruského záboru a to proslavilo Gietrzwald daleko za hranicemi Pruska. Panna Maria se zjevovala od 27. června do 16. září 1877 polským dívkám Justině Szafrýnské (13 let) a Barbaře Samulovské (12 let) a hovořila k dětem tehdy zakázaným pol-

byt v rozporu s vírou. Právě naopak! Vždyť úcta k Matce Boží provází církev celými jejími dějinami od nejstarších dob. „Ústřední role Krista nemůže být oddělena od uznání role, kterou má jeho svatá Matka. Maria ukazuje stále na svého Syna a staví ho věřícím před oči jako vzor prožívané víry“ (Tertio millennio adventiente, 5,54).

Ukazuje se tedy, že týdeník Světlo je zmíněnými intelektuály kritizován za něco, co by ve skutečnosti mělo být předmětem ocenění a uznání. Je zřejmé, že Světlo nachází své čtenáře především mezi těmi křesťany, kteří svou víru neberou jako cosi nevýznamného, nýbrž jako zásadní životní postoj a hodnotu. Tajemství oblíbenosti Svět-

la je vcelku prosté: spočívá v předkládání nezfalšované křesťanské nauky, v odmítání liberálních a často proticírkevních tendencí, kterým se pod záminkou dialogu daří úspěšně vnikat do jiných křesťanských periodik.

Chci poděkovat redaktorům Světla za hodnotný křesťanský týdeník, který pro nás připravují. Zvláště pak si cením informací o aktivitách, o nichž bychom se jinak jen stěží dozvěděli (vznik a činnost Výboru na obranu rodičovských práv, petice proti sexuální výchově na školách a pod.). Prosím, pokračujte i nadále ve své záslužné a tolik potřebné činnosti.

S upřímným pozdravem

Jan H.

Obec Gietrzwald se nachází na soutoku řeky Olštýn a Ostrod. Je to území, které kdysi obývali Prusové a kde našel svou mučednickou smrt biskup sv. Vojtěch. Místo se pak proslavilo v r. 1877, kdy zde byl nalezen milostný obraz Matky Boží Warminské.

ským jazykem. Poprvé se zjevila Justině na svahu u kostela, když se vracela večer ke své matce s radostnou zprávou, že může přistoupit k 1. sv. přijímání. Matka Boží se pak na stejném místě zjevila oběma dětem ještě několikrát. Na otázku Justiny a Barbary: „Kdo jsi, krásná Paní?“ odpovědělo zjevení: „Já jsem Neposkvrněné Početí“. Paní pak připojila žádost: „Prosím, abyste se denně modlily růženec.“ Paní také požádala děti, aby řekly dospělým: „Přestaňte pít a opíjet se!“ Zpráva o zjeveních se rychle rozšířila a v době do 16. září 1877 navštívilo místo na 300 tis. poutníků. Protože místní farář byl kvůli těmto událostem perzekuován, z obavy o osud obou vizionářek umístil je v klášteře Milosrdství v Lidzbachu Warminském a později v Chelmu. Tak je uchránil od pronásledování a věznění. Farář sám byl nakonec uvězněn a poutníci byli postiženi přísnými pokutami. Ale poutnický ruch to nijak neohrozilo, i když jak kostel, tak fara byly často obklíčeny pruskou policií. Události chápala pruská vláda jako provokaci a výzvu k povstání. Je třeba zdůraznit, že výzva Matky Boží ke změně života, vyslovená v polské mateřštině, silně ovlivnila Poláky nejen pod pruským, ale i pod ruským a rakouským zábořem. Svatyně se stala současně centrem mariánské úcty i nesmírně pohotovým střediskem polského národního uvědomění.

Po 2. světové válce se svatyně ujali kněží - lateránští kanovníci. Velmi živý mariánský kult doznal uznání Sv. otce

Milostný obraz představuje Pannu Marii, která na levé paži drží Ježíška. Pravou rukou ukazuje na Dítě, které ve své levé ruce drží knihu a pravou pozvedá k požehnání. Obraz je namalován olejem na plátně.

Pavla VI., který dal souhlas k slavnostní korunovací obrazu. Provedl ji polský primas, kardinál S. Wyszyński, za účasti 32 biskupů a 150 tis. věřících 10. září 1967. Slavnosti se účastnil také tehdejší krakovský metropolita, kardinál Karol Wojtyła. Tři roky nato udělil Pavel VI. svatyni titul menší baziliky. Stoleté výročí zjevení se slavilo v celé diecézi. Součástí oslav byl také mariologický a mariánský kongres, které přispěly k dalšímu prohloubení úcty k Patronce warminské země. Ročně navštíví toto poutní místo více než 100 tis. poutníků. Poutní odpustky je možno získat o svátku Petra a Pavla, Navštívení Panny Marie (31. 5.), P. Marie Andělské (2. 8.), Nanebevzetí Panny Marie (15. 8.), Narození Panny Marie (8. 9.), Panny Marie Růžencové (7. 10.) a Neposkvrněného Početí (8. 12.). Příjezd je možný vlakem nebo autobusem z Olsztynu (27 km). Pro poutníky je v místě k dispozici poutní dům s možností ubytování.

-15-

Žijeme v ghettu nebo v diaspoře?

Opravdovost našeho křesťanského života není záležitostí, která by se týkala pouze nás samých a našeho vztahu k Bohu. Opravdovost našeho křesťanství je pro nás závazkem vůči našim bližním, neboť ona je jediným zjevným a názorným dokladem praktické uskutečnitelnosti evangelia v osobním i veřejném životě.

Není sporu o tom, že veřejnost nám není nakloněna. Několikrát již zazněla výtka, že katolická církev v naší zemi „prohospodařila kredit“, který získala v souvislosti se „sameťovou revolucí“. Je jistě možno kritizovat ten či onen krok, to či ono vystoupení některého z církevních představitelů. Zdá se však přiměřenější přiznat si po pravdě, že v oné „revoluční“ době věřící přeceňovali sympatie, které církvi projevovala část ostatní společnosti, a společnost přeceňovala svou zjednodušenou představu o církvi a jejím poslání v současném světě. Ten kredit byl něco jako našlehaná pěna, která, pokud se hned nezkonsumuje, stejně časem splaskne.

Někteří intelektuálové obviňují církev z nedostatečné přizpůsobivosti a otevřenosti. Je však třeba dobře rozlišovat, v čem se může církev přizpůsobit a otevřít, a co není možno

„Jestliže vás svět nenávidí, uvažte, že mne nenáviděl dříve než vás. Kdybyste byli ze světa, svět by miloval to, co mu patří. Že však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí“ (Jan 15, 18–19).

přizpůsobit a s čím není možno chodit na trh. Jsou věci, které svět zcela odmítá, a přesto se jich katoličtí křesťané nemohou vzdávat, i kdyby tím měl vzniknout dojem, že se ocitají v izolaci či ghettu. Snaha zaimponovat světu tím, že se mu přizpůsobíme podle jeho vkusu, nás může zavést do bludného kruhu. Děje se tak zpravidla na

úkor opravdovosti, což je to jediné, čím jsme světu povinni. Neuvědomujeme si, že svými „ústupky“ dáváme za pravdu těm, kteří z neznalosti pokládají autentické opravdové křesťanství za nevyhovující a kteří díky naší „vstřícnosti“ mohou dojít nanejvýš k závěru, že konečně i katoličtí křesťané pochopili to, co jim, nekřesťanům, je jasné už dávno. Přizpůsobovat se světu kolem nás znamená vydávat se dodatečně na onu nebezpečně šikmou cestu do novodobého pohanství, kterou tento kdysi tak křesťanský svět nastoupil svými postupnými kompromisy již před dávným časem. Hruzně konce této cesty můžeme vidět kolem sebe na každém kroku.

Naše snaha vyjít světu vstříc bývá ovšem neupřímná v tom, že bychom rádi spíše sami sobě udělali křesťanství tak nějak dnešnější, přístupnější, pohodlnější. Jestliže pro svou vlastní polovičatost nemáme dost duchovní síly ke křesťanské důslednosti a opravdovosti, jestliže se nám naše vlastní učení mění v těžko snesitelné břemeno, pak začínáme pošilhávat po těch, kteří to břemeno zdánlivě nemusí vléct tak jako my, a začínáme se domnívat, že na té tak všeobecné a samozřejmé „praxi světa“ asi přece jen něco je. Je to však *ohlížení se nazpět*, které nás činí nehodnými našeho Mistra. Nevycházíme tím vstříc světu, ale vlastní zpohodlněné průměrnosti. Je bláhové odstraňovat z pokladu naší víry a tradice něco pod záminkou, že by se to mohlo nelíbit nevěřícím, kdyby se k nám chtěli připojit. To, co se jim nelíbí, nelíbí se jim proto, že to v podstatě nepoznali, že se na to

dívají jen zkaleným lidským pohledem a bez daru milosti nemohou vidět, ba ani tušit nadpřirozené souvislosti, které tvoří skutečnou podstatu radostné zvěsti. Naše víra ani nestárne, ani nevychází „z módy“. My přece víme, že *...dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane* (Mt 5, 18).

„Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království světa a řekl mu: »Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji komu chci. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno to bude tvoje!« Ježíš mu na to řekl: »Je psáno: Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!« (Lk 4, 5–8).

Nepotřebujeme tedy usilovat o to, aby nám okolní svět odsouhlasil to, co má a co nemá být obsahem našeho vnitřního pokladu víry, tradice a z toho plynoucích mravů. Evangelizace není průzkum trhu. Naším úkolem je oslovit svět naopak **radikální odlišností našeho způsobu života**, chování, jednání, našeho vztahu k lidem i ke stvořenému světu. Není žádného důvodu k obavám, zda to, co potřebujeme pro svůj opravdový duchovní život, může samo o sobě oslovit také někoho druhého. Především se musíme starat, aby to oslovovalo proměňujícím způsobem nás samy. Svět kolem nás bude pak oslovovat výmluvně a neoddiskutovatelně náš příklad, až bude jasné a zřetelně *vidět naše dobré skutky*, aby jej to přimělo *velebit našeho Otce, který je na nebesích*. Naším posláním je předvádět výsledky radostné zvěsti v takové podobě, aby se nás ti druzí ptali: „Jak jste toho mohli do-

sáhnout?“ To nám teprve otevře cestu k nové účinné evangelizaci, která nemusí hledat žádné „oslovující kompromisy“. Myslet na „oslovení světa“ můžeme poté, co se důkladně zamyslíme především nad sebou.

To, co nám ukládá Ježíš Kristus, to, k čemu jsme se slibem zavázali při svém křtu, je **radikální odklon od světského hodnotového systému a světského způsobu života**. Bohužel naše faktické přizpůsobení už zašlo tak daleko, že **jsme v tomto světě těžko k rozeznání**. Naši nepřátelé mají pravdu, že jsme nápadní, jen když jde o lesy nebo o katedrálu. Jestli-

že se nám např. zdá, že je to pro nás velká oběť osvobodit se od toho, čím nás zahnují bez ustání televizní kanály (ten termín je často příznačný), znamená to, že jsme už příliš srostlí s tímto způsobem života, že nám jeho duch zábavy není natolik cizí, aby nám doslova přestala chutnat ta „nehygienická“, rafinovaně infikovaná „kulturní pseudostrava“, která nemůže nevyvolávat záluďné epidemie nejružnějšího druhu.

Kolik je těch, kteří jsou toho schopni? Měli bychom si uvědomit a přijmout fakt, že tvoříme ve skutečnosti daleko „menší menšinu“, než by se mohlo zdát na základě toho, že se ke křesťanství přihlásilo na čtyřicet procent obyvatelstva a že takřka v každém větším místě máme kostel. Jestliže bychom se spokojili s tím, že znakem náboženské opravdovosti je týdenní účast na bohoslužbách (což ovšem zdaleka nestačí),

pak podle posledního průzkumu se to týká sotva 4 % obyvatelstva (bez ohledu na vyznání!). Platí tedy o nás to, že žijeme v diaspoře, což znamená: *rozptýlení náboženské skupiny v cizím prostředí*. Ale i v tomto cizím a nepříznivém prostředí si musíme zachovat svou vlastní totožnost. To není možné, aniž bychom se svým způsobem nevydělili z tohoto obklíčení a stále znovu si neuvědomovali svou skutečnou **vlastní důstojnost a postavení ve vznešeném díle spásy**.

Intelektuálové se ovšem obávají, že nám hrozí izolace v ghettu.

Podle naučného slovníku ghetto znamená *městskou čtvrť, kde se mohli usazovat Židé. Přeneseně – vynucené nebo dobrovolné odloučení od ostatní společnosti*. Ghetto takového dobrovolného vydělení neznamená pro nás ohrožení, ale existenční nutnost. Je to zavádějící hovořit o „nebezpečí ghetta“. Náboženství, které nemá své vlastní „ghetto“, musí

„Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinásejte sami sebe v obět živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřispůsobujete se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé“ (Řím 12,1–2).

zanedlouho ztratit svou vlastní identitu, a to tím spíše, čím více se rozpívá v moři „jinověrců“. Takovým dobrovolným „ghettem“ jsou již více než tisíc let kláštery, kam se uchýlili ti, kteří se oddělili nejen od světa, ale i od polovičatého křesťanství. Ačkoliv zde chtěli vést důsled-

ně křesťanský způsob života, který je zásadně odlišný od způsobu, který se vede ve světě, znamená to, že se obrátili ke světu zády. Naopak, právě jejich izolace, klauzura čili uzavřenost v ghettu jim umožnila rozvinout křesťanství a jeho praktické plody do takové podoby, že výrazně pozitivně ovlivnili církve i svět.

2. Vatikánský koncil nám ovšem důrazně připomněl, že povolání ke křesťanské opravdovosti, tedy ke svatosti není výsadou řeholního stavu, protože *všichni v církvi jsou povoláni ke svatosti* (LG, 39). Všichni tedy potřebujeme svou *klauzuru*, své ghetto. Potřebujeme ghetta, kde můžeme v plnosti využít a uplatňovat ty dary Boží milosti a pravdy, které nám naše víra dává k dispozici. Potřebujeme především ghetta křesťanských rodin, aby byla **oázami Boží lásky uprostřed pouště**, kde se na jejím výsluní rozvíjejí budoucí opravdu křesťanské generace. Potřebujeme křesťanská ghetta pro naši mládež. Víme-li, že největší vliv na dospívajícího mladého člověka mají jeho souvěkovci, je naší povinností postarat se o to, aby to byli souvěkovci opravdově křesťanského smýšlení, kterými nesmývá proud času, ale jsou nápadní tím, že svou praktickou opravdovostí vytvářejí společenství prosycená aktivní křesťanskou radostí, takže se dokážou obejít bez umělých protéz falešných potěšení, jimiž hýří okolní svět a jeho vtíravá nabídka. Potřebujeme ghetta, která praktikují křesťanské sociální učení v duchu opravdové solidarity, spravedlnosti a lásky, potřebujeme ghetta opravdově křesťanské vroucnosti a horlivosti uprostřed vyprahlé vlažnosti, povýšené lhostejnosti a sobecky požívačného konzumu. †

Lubomír Štula
Dokončení přístě

„Jen se podívejte, bratři, komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moc těch, kteří jsou »něco«, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet...“ (1 Kor 1,26–29).

Sv. Jan Marie Vianney

Zase jeden světec, který neprožil problémové mládí, ale již od kolébky poslouchal rodiče a měl rád Ježíše. Říkal: „Vděčím za to své matce.“

Krvavý rok 1791: Něco podobného známe. Také u nás byla Církev v katakombách, také u nás byly tajné mše. Při pronásledování křesťanů ve Francii se pravděpodobně zrodilo v tomto chlapečnické povolání. Utrpení je mystickou silou, která živí Církev.

Kněžské povolání! Dva roky trvalo než otec souhlasil. Učil se nejprve na faře v Ecully. Místní farář mu nechtěl předávat jen intelektuální poznatky. Byl to učitel svým životem. Bez jeho příkladu bychom pravděpodobně neměli světece. Jako druhý Kristus se chtěl obětovat za své žáky.

Také jeho bratr se obětoval. Šel místo něj sloužit do Napoleonovy armády. Již se nikdy nevrátil.

Bylo mnoho anekdot o Vianneyově malé vzdělanosti. Je to však jinak. On neměl jazykové nadání a vše se v semináři přednášelo v latině. Byl v určitém směru geniální, genialita je v podstatě jednoduchá. Byl vysvěcen na kněze, protože také biskup nebyl suchý intelektuál. Řekl: „Milost Boží učiní zbývající.“

Svěcení v Grenoblu – jediný kněz byl svěcen bez zástupu příbuzných a přátel. Jak to připomíná mé vlastní svěcení.

Ars! Zanedbaná vesnice, která se proměnila. Již v roce 980 zde byl kostel. Kostel byl během

pronásledování znesvěcen. Vše musel napravit farář arský. Svou modlitbou, svými posty, svým příkladem a neúpornou prací. Ars se zpočátku bránil, kněz byl přísný k sobě i k familiům. Nejprve kázal o pekle, a když se poměry v Arsu zlepšily, hovořil o krásě ctností. Za tři roky se Ars proměnil, dost se podobal klášteru.

Dnes se příliš nestojí o duchovní život. S tím souvisí, že se neberou vážně síly temnot. Světec byl dlouho obtěžován ďáblem. Porazil ho svými modlitbami a posty. Ďábel mu vyčítal: „Proč vstáváš tak brzo? Neměl bys poslouchat biskupa. Proč kážeš tak jednoduše?“ Kníže temnot zuřil zejména, když příští den měl do zповědnice přijít velký hříšník.

Jednou k němu přišel oltářní spolubratr se stížností, že jeho práce nepřináší užitek. Světec mu řekl: „Kázal jste a modlil jste se, ale postil jste se? Vzal jste na sebe důtky? Spal jste na holé podlaže?“

Jeho askeze a potírání tanců by mohly nasvědčovat, že byl suchopárný. Opak byl pravdou. Měl smysl pro humor. Když byl těžce nemocen, řekl: „Nyní bojuji velkou bitvu.“ „A proti komu, pane faráři?“ „Proti čtyřem doktorům, a kdyby přišel pátý, jsem ztracen.“

Světec je patronem farářů. Je vzorem pro trpící. Před svou smrtí řekl: „Jak je sladké umírat, když se žije na kříži.“ A „Největší kříž je nemít kříž.“ †

P. Karel Dachovský

Co je nám obvykle vytýkáno: Hrozí církev?

Malý chlapec, který stále znovu poslouchal pohádkovou kazetu o lidojedovi, prozradil své matce: „Když přijde lidojed, vždycky se třesu.“ Matka se usmála: „Tak to neposlouchej!“ Na to říká dítě: „Já se chci třást!“

Strach pomine, když za ním nestojí žádné skutečné nebezpečí. Jiné úzkosti zůstanou, nebo později vstoupí do podvědomí. Mohou ničit a zatěžovat život, nebo také uvolňovat mohutnou energii, která vede k jejich překonání.

Nepůsobí i náboženství lidem strach a nevyužívá tohoto strachu ve svůj prospěch?

Nebezpečí mohou být neodvratná jako blesk z čistého nebe. Zasáhne i opatrného. Nebo se jim lze vyhnout, vždyť do řeky s krokodýly se přece nemusíme jít koupat. Strach odpovídá nebezpečí. I zvířata znají strach, a strach a bolest jsou důležité pro přežití zvířat i lidí. Že existují i vybájené a chorobné úzkosti, to na věci nic nemění.

Nebezpečí a strach mají ještě jednu stránku: zvířata znají hrozné vzezření – jako vyceněné zuby, které i nejdobráčtějšímu psu umožní vypadat strašně – a lidé velice dobře vědí, jak druhému nahnat strach, zastrašit ho: Když neposlechneš, zavřu tě. Nebo: když nebudeš hodný, přijdeš nejméně do očistce, možná dokonce do pekla!

A tady je konečně ono choulostivé téma: Nepůsobí i náboženství lidem strach a nevyužívá tohoto strachu ve svůj prospěch? V každém případě se tato výčitka stále vrací. Z radostného evangelia, říkají mnozí, jsme udělali hrozebnou zvěst!

Jak to tedy je? Je to pravda? Bylo by úděsné, kdybychom museli říci: Ano, tak to je! Ale na tuto otázku nelze odpovědět pro-

stým ano nebo ne. Je třeba trpělivosti a trochu rozlišování:

■ Protože lidé skutečně někdy spáchali všechny i jen představitelné hříchy, tak také i tento: ano, vyskytlo se zneužití, mnohdy jen z hlouposti, ale též ze zlého úmyslu.

■ Bylo v dějinách církve kázání o Bohu, který – jako všemocný a zlomyslný policista – čeká jen na to, aby mohl přistihnout a sadisticky potrestat slabého člověka. Takový obraz Boha skutečně je otravováním duše Bohem. Ale tento Bůh není Bůh evangelia.

■ Jemnější zneužití nastává tehdy, když se sice držíme pravdy, ale hlásáme stále jen tu pravdu, která skutečně může působit strach. Kdyby například kazatel každou druhou neděli zevrubně a drasticky mluvil o pekle, pak by to nezůstalo bez následků.

Je rozdíl, jestli někdo nenávislně hrozí, nebo varuje z opravdové lásky.

I kdyby užíval jen biblických textů, přesto by tím, na co klade důraz, evangelium závažně překrucoval. Lhát se dá i nesprávným zdůrazňováním a tím, co zamlčujeme. Vždycky je třeba myslet na to: jak působí poselství na posluchače, kteří jsou možná úzkostní, labilní, nebo ještě nezralí?

Sv. Ingác z Loyoly řekl, že jsou pravdy, o kterých by se raději nemělo kázat vůbec, nebo jen nanejvýš zdrženlivě. Podobně svatý František Saleský: Nikdo by neměl v rozjímání zůstat stát u svých

hříchů, protože to člověk nemůže vydržet, a proto by každé rozjímání mělo končit pohledem na nekonečné milosrdenství Boží.

■ Na tomto místě bych chtěl uvést příklad takového zneužití – Bohu díky jediný, který jsem zažil za léta své duchovní služby: Jedna paní mi vyprávěla, že jí „zbožný“ tchán pod záminkou starosti o její duši opakovaně důrazně hrozil peklem. Kdo i jen zčásti pochopil, co znamená peklo, ví, že taková „pastorace“ je prostě nehoráznost, zvláště v tomto případě: varování se týkalo velice opravdové křesťanky, která si jen díky své neotřesitelné víře v Boží lásku dovedla poradit s touto trýznivou „péčí“. A motiv této „laskavé“ péče, po všem, co jsem se dověděl, vůbec nebyl čistý...

■ Právě na tomto pozadí je třeba říci: kategorické NE k uváděným příkladům neodporuje biblickým varováním před peklem. Zcela v tomto duchu varoval Jan Pavel II. mafiány a vyzval je k obrácení.

■ „Hrozí“ církev, když podává i Ježíšova podobnosti a řeči o soudu a pekle? Ne, protože to je obrovský rozdíl, jestli někdo nenávislně hrozí, nebo varuje z opravdové lásky.

Pravdu nehlásat tak, aby budila strach.

Otázkou jenom je, jak se to dělá. Skutečnost, že je potřeba operace, neruší samozřejmost, že ji může provést jen chirurg, a ne nějaký laik. Tak i tady: Církev nemůže prostě škrtnout Ježíšovy řeči o soudu a pekle, ale ten,

kdo o tom mluví, musí zacházet se slovy ještě opatrněji než chirurg se skalpelem.

Varovat před skutečnými nebezpečími je povinnost, budít strach domnělými nebezpečími je bezpráví. Z toho vyvstává otázka: Což je Bůh nějaké nebezpečí, abychom před ním museli mít „strach“? Ne, Bůh není nebezpečí, ale my se sami sobě stáváme nebezpečím tím, že se od Něho odvrátíme.

Konečnému, radikálnímu, trvalému, nezměnitelnému odvrácení se od Boha říká naše víra „peklo“.

Milosrdenství Boží je ve srovnání s našimi hříchy jako hora vedle zrnka pisku.

Je pro nás, kteří přece jsme určeni k lásce, něčím tak strašným, že na ně doopravdy můžeme myslet jen tehdy, když jsme se ujistili o Boží lásce. Tak zvané „vizi pekla“ dětí ve Fatimě předcházelo Mariino ujištění, že přijdou do nebe – jinak by nemohly vydržet tento pohled.

Ještě jednou: měli bychom se před Bohem „bát“ mít z Něho strach? Augustín připomíná dvojí strach manželky: první, cizoložnice, se bojí návratu manžela, druhá, věrná, má strach, aby svého muže neztratila. Existuje tedy zlá úzkost a úzkost milujícího.

Křesťané by měli znát jen obavu lásky: pokud zhřešili, nutí je tato blahodárná úzkost k obrácení; žijí-li v míru s Bohem, zůstává na této zemi jen ve formě strachu před hříchem – ale vždycky je zakotvena ve víře v lásku a slitovnost Boží.

Svatý farář arský prý jednou řekl: Je mnohem těžší přijít do pekla než do nebe, protože milosrdenství Boží je ve srovnání s našimi hříchy jako hora vedle zrnka pisku. ▮

VISION 2 000 3/96

Záruka

Podle Kristovy předpovědi církev na tomto světě nemůže zahynout, nemůže vymizet z dějin lidstva. Nemůže také ztratit své spojení s Kristem, jehož je tělem. Bude mít vždy Kristova nástupce ve svém „Petrovi“. To nám slíbil sám Kristus a jeho slib je totožný s jeho vyplněním. Je to silná záruka důvěry, útěchy a poslední naděje.

Ale současně zbývá mnoho dosud „nejistého“, co může vyvolávat nejistotu a obavy. Jednotlivosti budoucí cesty církve nám zůstávají neznámé. Ani překrásné, vznešené centrum katolické církve Řím, ani evropská predominance při šíření církve nejsou garantovány. Nevíme, jak to bude dále vypadat se šířením křesťanské víry a s její situací v lidských dějinách. Bude křesťanů přibývat nebo ubývat? Jak se bude vyvíjet role církve ve světě? Nakolik

a jak bude spoluvytvářet náš dějinný svět a jak bude schopna jej protknout Kristem? Svou činností? Svými mučedníky? To všechno nevíme.

Tak jako mladému člověku, který vstupuje do života, není předem známo, jak bude vypadat jeho životní cesta a co bude muset vytrpět, tak jako snoubencům, kteří si říkají své ano, zůstává utajeno, kdy je rozdělí smrt nebo kdy jeden z nich zůstane upoután

na invalidní vozík, jisté je pouze to, že jednou přijde utrpení, tak náš Pán jako Snoubenec dal své Nevěště církvi slib své trvalé věrnosti, nikoliv však seznam katastrof až do posledních dnů. Je to moudrost lásky, která dává lidem vůbec a křesťanům zvláště poznat jen to, co může nést a snést, totiž v každém okamžiku jen to a právě tolik, kolik potřebuje, aby obstál.

Tak Ježíš neodhalil Petrovi celý průběh církevních dějin, nikoliv všechna utrpení a pronásledování v budoucnosti, nikoliv všechny ty překrásné plody svatosti ani protikladné pády uvnitř církve; nevyočítal mu všechny nástupce ani ty, kteří upadnou do nejrůznějších omylů a vin. Dal mu jedině na srozuměnou: *Satan si vás vyžádal, aby vás třibil*. Je to

tajemné slovo. Musíme je brát a zvažovat s nejvyšší pečlivostí. Aniž bychom chtěli vědět „více“ a „hlouběji“, co tím Ježíš chtěl vlastně říci. Musíme se vzdát omylu, že musíme jeho způsob myšlení a jeho řeči, který je časově a historicky podmíněný, převést do našeho stavu poznání a do naší řeči. **Ježíš mluvil vždy tak, aby bylo lidem všech dob jasně srozumitelné, co chtěl říct a zjevit.** Jsou to trvalé Letnice. Kdo se před ním nezavírá, slyší jej hovořit svou vlastní řečí, včera, dnes i zítra, a to tak, že neslyší každý něco jiného, nýbrž všem, celé církvi se dostává poznání stejné pravdy spásy. Silou Ducha svatého, který z Otce i Syna vychází, má církev v učitelském úřadu papeže a koncilů *simultánní zařízení* pro hlásání pravdy víry.

Z došlých dopisů

Vážená redakce,

využívám vaši nabídky ze 30. čísla týdeníku Světlo k článku „Kruhová obrana“ a prosím o zaslání plného textu v článku citované rozhlasové relace.

Text je „půvabný“ už pro své rázný jazykový projev, plný české gramatiky nevlastních určitých členů (to Světlo, ta mariánská úcta, to cyrilometodějství, ty papežské dokumenty, ty specifické rysy, ti moravští katolíci z tady těch tradičních oblastí atd.), silně připomínající jazykový projev člověka, který myslí v jiné než české řeči, např. zahraničního studenta po absolvování základního kurzu češtiny. Jejich jazykovým projevům jsme s úsměvem říkali „ten češtin“, ale když se „ten češtin“ ozývá a poučuje z českého rozhlasu, z úst člověka, který se prezentuje jako mluvčí katolíků v Čechách, úsměv přestává.

K obsahu rozhlasové relace se ozývám jako „potrefená husa“. Patřím k pravidelným čtenářům Světla, které máme v rodině předplacené a zároveň k voličům lidové strany. Nepocházím z Moravy, ale z Prahy, kde také žiji, a jsem absolventem dvou vysokých škol.

V citovaném obsahu rozhlasové relace mne zarazí, že někdo označuje detailní zabývání se papežskými dokumenty za specifickou potřebu vroucnosti určité skupiny katolíků, v dalším textu nepřímou deklarovanou na lidi s „nízkým vzděláním“. Jde o dokumenty magisteria Církve, jejichž znalost je vedle znalosti Písma svatého povinností každého katolíka.

Podobně je zarážející, když se označuje psaní o činnosti ďábla ve světě a snaha odhalit způsoby a metody jeho působení za něco nezdravého, za mentalitu ghetta, spiklenecké pojetí dějin apod. Pokud bychom měli argumentaci z rozhlasové relace přijmout, museli bychom začít s kritikou Listů sv. apoštola Pavla, (např. 2 Kor 11, 13–14): „Ale jsou lžiapoštolové, pracovníci podvodní, kteří se za Kristovy apoštoly jen vydávají. A není divu: Vždyť i satan na sebe brává podobu anděla světla. Není proto nic zvláštního, jestliže i jeho pomocníci se vydávají za služebníky spravedlnosti.“), označit jej za hlasatele spikleneckého pojetí dějin, vyřadit jeho lis-

ty nebo jejich části z Písma svatého a mohli bychom pokračovat některými Kristovými výroky. Zbylo by pak z křesťanství ještě něco? K existenci ďábla a jeho činnosti ve světě se rovněž opakovaně vyjádřilo magisterium církve. Popírání existence ďábla nebo jeho činnosti není v souladu s katolickou věroukou. Upozornění na jevy, případně instituce, za kterými lze jeho činnost skrze jím ovládané lidi předpokládat, naopak ano. To neznamená, že se vliv a moc ďábla přeceňuje, s pomocí Boží ho vždy lze porazit, ale je třeba vědět, že působí a jak lze jeho působení poznat.

Tvrzení vyslovené v rozhlasové relaci, že autoři a čtenáři v Praze mají jiné starosti než autoři a čtenáři Světla, bych si dovolil opravit. Pokud jde o autory, pišící do pražských katolických periodik, může být tvrzení pravdivé. Pokud jde o čtenáře, určitě pravdivé není. Světlo se v Praze čte, navzdory minimální propagaci. Dělicí čára je jinde, než vyplývá z citovaného textu rozhlasové relace. Není mezi katolíky z tradičních moravských oblastí s „nižším vzděláním“

a mezi „vzdělanými“ katolíky z Prahy, ale mezi lidmi, věřícími a poznávajícími pravdu spíše srdcem, se kterými se shodnou i ti, kteří jsou schopni dospět rozumem skrze poznání pravdy k víře, a mezi těmi, kteří staví své vlastní spekulace nad pravdu, Písmo svaté a magisterium církve. K nim se pak přidružují ti, kteří chtějí být za každou cenu „na úrovni myšlení doby“ a přehlížejí, že jsou jim předkládány myšlenky už před stoletími vyvrácené.

Dovolím si zakončit citací ze sv. apoštola Pavla: „My se přece neodvažujeme, abychom se postavili k jistým lidem, kteří sami sebe doporučují, anebo abychom se s nimi srovnávali. Jsou tak bláhoví, že sami sebe hodnotí podle sebe a srovnávají se sami se sebou“ (2 Kor 10, 12). „Přijde k vám někdo a hlásá jiného Ježíše, než jsme hlásali my, přijímáte jiného Ducha, než jste (od nás) dostali... – a vy to pěkně snesete. Já myslím, že nejsem v ničem pozadu za těmi nadapoštolý! I když v řečnění zběhlý nejsem, o poznání to neplatí“ (2 Kor 11, 4–6a).

J. P.

*Na počátku bylo Srdce,
a to srdce bylo Bůh,
a Bůh byl to Srdce,
a to Srdce se stalo
Slovem.*

*A to Slovo Srdce
bylo světlem světa,
a Slovo se stalo tělem,
lidským srdcem,
z Ducha svatého a Panny
Nevěsty.*

*V hluboké pokoře přebývalo
mezi námi,
dalo se probodnout
od vojáka kopím.*

*To kopí je otevřelo
a hned vytekla krev
a voda,
proud milosrdenství
a milosti,
řeka pokoje...*

*Pohledte na Toho,
kterého probodli!
Podívejte se vy,
kteří jste ho probodli,
na hloubku jeho rány!*

*Podívejte se ze srdce
na toto Srdce!
Dotkněte se ho!*

*Vstupte do něj vy,
kteří jste je otevřeli!*

*Na počátku bylo Srdce.
Na konci zůstalo Srdce,
jehož království
nebude konce,
nejhlubší střed Trojjediného,
Pramen všeho života
i jeho Cíl.*

*Pokladnice,
která bez vyčerpání
obdarovává,
Domov,
který vždy čeká otevřen,
pro kající Balzám,
pro zbožné Radost,
pro spoluprobodené
planoucí tajemství
Ducha a Nevěsty.*

*Oda Schneider
překlad –lš–*

Vážená redakce,

obracím se na Vás se svými pochybnostmi, které se týkají článku v KT „Nic není ztraceno“ ...

S údivem porovnávám jmenovaný článek s dvěma články v Perspektivách na téma sexuální výchova do škol. V loňských Perspektivách chvála, letos jen mírná kritika koncepce Dr. Brzka a Mellana a v podstatě výčitka těm, kteří povinnou sexuální výchovu nechťejí, že zabrzdili takový dobrý projekt! V KT konstatování, že Ministerstvo školství od počátku považuje návrh jmenovaných sexuologů za nepřijatelný, ČBK vyjádřila „v zásadě odmítavé stanovisko“. I když jsou viditelné a zjevné rozpory v tvrzeních tří článků, podstatné je něco jiného, a proto vlastně píši. Nejvíce znepokojující je vyjádření autora článku „Nic není ztraceno“ v odstavci pod titulkem. Je tam psáno „...právo na spolurozhodování o způsobu a obsahu výuky jejich dětí.“ (Týká se rodičů dítek školou povinných.) Jaképak spolurozhodování? Snad mají rodiče právo rozhodovat a ne jen spolurozhodovat? Kdo je to ten „spolu“? Kdo ho jmenoval, jakým právem? Jestliže se rodiče bránili a brání, kdo určil, jaký způsob obrany je vhodný a který nevhodný? Došlo někde k násilí na učitelích nebo ředitelích škol? Spíše vím, že ve školách, které „Výchovu ke zdravému životnímu stylu“ vyučovaly již v právě minulém školním roce jako experiment, proklamovaná spolupráce s rodiči většinou výrazně nefungovala. Vyjmenované tématické okruhy mohou být morálně vcelku neutrální, až na „základy sexuální výchovy“. Kdosi upozorňoval, že se to nebude týkat dětí na 1. stupni základních škol. Nyní se dočítám, že se to dětem dostane do prvouky v 1. – 3. ročníku. Proč stále tak rozporné informace? Celá

akce se zaváděním povinné sexuální výchovy – a o tu se především jedná bez ohledu na předanou „omáčku“ jiných témat – vrazila hluboký klín mezi členy a příznivce KDU – ČSL a mezi věřící vůbec. Je možné zjistit, kdo jsou členové pracovní skupiny pro otázky sexuální výchovy při ČBK a jaká zastávají stanoviska? Je článek v KT jejich společným vyjádřením? Dalším závažným sdělením jmenovaného článku je věta, citovaná z ministerského dopisu „...aby bylo dosaženo obecně přijatelného konsensu“. To pokládám za největší nesmysl. Jak mohou křesťané a ateistická společnost dosáhnout konsensu například v otázce předmanželského sexu, rozvodů, antikoncepce a potratů? Kdo zaručí, že se bude skutečně učit jen to, na čem se škola a rodiče shodnou? A kolik rodičů, tolik názorů. Jak toto chce škola řešit? V ministerském dopise jsou rodiče nabádáni ke spolupráci se školou. A co když si někteří „Výchovu ke zdravému životnímu stylu“ a její součásti v jiných předmětech prostě nepřejí? Musí se také povinně zajímat o spolupráci se školou, nebo jim stačí říci NE a DOST? To je jejich základní právo, ale nějak se o něm v článku ani v citovaném dopise ministerstva nehovoří. Napadá mne, že může dojít ke shodě jedině tam, kde se vlastně „moderní“ katolíci už

snáží přizpůsobit: antikoncepci potichu tolerovat (a používat), o potratu raději nemluvit, homosexualitu a onanii označit jako normální lidské chování – a pak by to šlo.

Tedy dosti otázek. Konstatuji ještě, že na závěr článku jsou vyzýváni rodiče, vychovatelé a učitelé i další odborníci, aby zaslali své programy sexuální výchovy na ČBK. Tedy – sexuální výchova především, to ostatní je jen na uchlácholení znepokojených rodičů. O vatikánském dokumentu z 8. 12. 1995, který byl čten na pokračování ve vysílání Rádía Vatikán ani slovo. Ten totiž hovoří jinak. Byl sepsán na základě celosvětových zkušeností se sexuální výchovou. Poznalo se již, jaké nese ovoce. Rodiče se dokonce mají povinnost bránit a nikdo je nesmí nutit „přijmout pomoc školy“, když to neuznají za vhodné. Tvůrci vatikánského dokumentu dobře vědí, že sebelepší koncepci pořádně zmrzačí nevhodná osoba vyučujícího a metody výuky. Proto je nesmyslem vytvářet kdovíjaké projekty. A navíc je povinně zavádět. Připomíná mi to všechno slova jednoho známého, metodisty. „Katolíci mají neomylného papeže, ale jeho encyklikami a dokumenty se neřídí. „Vytáhnou“ papeže jen tehdy, když se jim to hodí „do krámu“...“

S. B.

**Arcibiskupství olomoucké a farnosti pod Sv. Antonínkem
pořádají pod záštitou Mons. Jana Graubnera,
arcibiskupa olomouckého, rozšířené sympozium na téma
ŽIVOT, DÍLO A ODKAZ
MONS. DR. ANTONÍNA ŠURÁNKA**

u příležitosti 70. výročí jeho kněžského svěcení,
**Sympozium proběhne ve dnech od 23. do 24. srpna 1996
v Ostrožské Lhotě,**

Cíle sympozia: – Seznámit mladší generaci a starším připomenout mimořádnou kněžskou osobnost P. Antonína Šuránka. – Rozšířit počet svědectví o životě jubilanta, a tím přispět k urychlení procesu jeho blahověčení. – Zvýšit zájem o kněžská a řeholní povolání na příkladu krásy a velkorysosti, kterou je možné spatřovat právě v životě P. Šuránka. Rozšířit obec ctitelů sv. Antonína a prohloubit náboženský ráz poutí. – Pozvednout náboženský život.

Praha 27. 7. 1996

Je správné, že jste se k vysílání tak zvaných křesťanských pořadů vyjádřili a položili onu řečnickou otázku, k čemu je jejich vysílání vůbec dobré. Katolíkům zajisté k ničemu! Konec konců, co by také od jejich vysílání mohli očekávat v tomto novopohanském prostoru, ve kterém poslední dobou dosáhla sprostota proticírkevních útoků míry „za bolševiků“ neslýchané. Zcela chápu, že jste odmítli účast na citovaném dialogu. Doba je ostatně již taková, že i oficiální reprezentanti „katolického křesťanství“, ovládnutí pověrou, že náboženství je dialogem, se při takových příleži-

tostech cítí být povinováni takovou „vstřícností“, že hlouběji nezasvěcený posluchač asi už vůbec nechápe, o čem je řeč. Taková povídání se pak obvykle stávají pouhým intelektuálním žvaněním, které má v nejlepším případě demonstrovat, že „i katolík může hovořit tak ‚rozumně‘, jako by katolíkem ani nebyl“, jak podobná vystoupení úsměvně komentoval již Gilson. Ono by totiž náboženství – jestliže by opravdu bylo dialogem – nepřipomínalo beztak nic jiného než ono povídání si dědečka s obrazem v jedné polské písničce (podle Bochenskiho), ve které se říká: „K obrazu dlouho hovořival děd, nikdy však, ani jednou, nepřišla odpověď“.

Nicméně se s touto pověrou setkáváme stále častěji, zvláště v prostředí tak řečených intelektuálů, to jest lidí považujících se bez ohledu na svoji kvalifikaci za autority ve věcech morálky, filozofie, politiky i teologie..., kteří však v historii bohužel vyprovokovali i mnoho revolucí, které – v protikladu k panujícím předsudkům – byly téměř vždy dílem nikoliv lidových mas, ale právě těchto „intelektuálů“. Masy naopak, zvláště v případech, kdy se jednalo o prosté katolíky – jako tomu bylo v promonarchistických povstáních na francouzském venkově po revoluci – byly oporou a záštitou katolické víry po zradě kléru. Tito lidé „s nižším vzděláním,

s velmi malým počtem vysokoškoláků, ... živořící v tradicionalismu bez budoucnosti“ zachránili tehdy víru v její rudimentární podobě právě tou svojí formou „lidové zbožnosti“, kterou i dnešní přemoudřelí intelektuálové tolik opovrhují. Oni to byli, kteří nekalkulovali, zda víra v Bohem zjevené a Církví tradované pravdy má či nemá budoucnost. Takové kalkulování patří do marketingu, je však nesmyslností v oblasti víry. V podobném „tržním“ myšlení lidí takto kalkulujících vidí (nebo alespoň ještě před rokem 1985 viděl) kardinál Ratzinger hlavní příčinu dnešní krize víry. (Citace z dopisu A. L. z Prahy, dokončení příště)

❑ Teroristických útoků ve světě přibývá

Otřesné zprávy o teroristických útocích vyvolaly pobouření na celém světě. Sedm hlavně nejvyspělejších států se naléhavě radilo, co si počít s hrozbou teroru, který ohrožuje lidské životy a bezpečnost. O terorismu, který ohrožuje i vládní činitele, jednají vlády s velkou naléhavostí.

Měly by mít přítom na paměti, že desítky milionů bezbranných dětí jsou ročně vystaveny ještě bezohlednějšímu terorismu. Je-li možno zabít dítě, aby nepoškodilo ženě postavu, proč by nebylo možno zabít člověka, který stojí druhému v cestě? Veškerá bezpečnostní opatření proti vynalézavosti lidské zloby se ukazují jako neúčinná.

Jakmile si člověk osobuje právo rozhodovat o životě a smrti, znamená to konec lidských práv a lidské bezpečnosti a hrozí rozvrácení veškerého řádu. Ustavičně rostoucí lidská krutost a bezohlednost se povážlivě snoubí se stále nebezpečnějšími prostředky ničení, které se vymykají lidské kontrole. Co může zadržet teroristy, kteří se zmocní ja-

derné nebo chemické či biologické zbraně?

❑ Pomoc těm, kteří se ocitli v nouzi

1. července 1996 přijel kamion naložený věcmi pro zatopené území na kmovsku. Asi 16metrový kamion byl naložen několika tunami margarínu, oleje, starým i novým šatstvem, potřebami pro domácnost a krásným, částečně nebo zcela novým nábytkem. Např. u nové kuchyňské linky byly přiloženy klíče a hřebíčky. Otomany byly olemovány jako by zlatým kovem. Nejvíce radosti udělaly sochy Panny Marie fatimské. Byly čtyři. Sestřičky z Albrechtic je s velkou radostí nakládaly do auta. Jedna zůstala na faře a ostatní našly důstojné místo jinde.

Když jsme zastavili před farním úřadem v Krnově, zdálo se mi, že pan děkan i sestřičky byli překvapeni. Tolik toho asi nečekali. Ale pomohl řidič – pan Vencel z Přerova – a během asi dvou až tří hodin byl kamion prázdný. Po krátkém občerstvení na faře jsme odjeli domů. Provázelo nás srdečné „Pán Bůh zaplat“.

MUDr. M. Kovářová, CSc,
Předmostí u Přerova 26. 7. 1996

Sobota 17. srpna – v 19.00 hod. – vigilie, mše svatá, potom světelný průvod do ambitů a kaple Jména P. Marie.

Neděle 18. srpna – po celý den je možné získat plnomocné odpustky – v 7.30 hod. mše svatá, v 9.00 hod. slavná mše svatá, slouží strahovský opat Michael J. Pojezdny, v 10.30 hod. mše svatá; po ní prohlídka baziliky s odborným výkladem; ve 14.00 hod. společná adorace, v 15.00 hod. slavná mše svatá, v 16.00 hod. koncert vokálně instrumentální skupiny Učedníci.

V pondělí 19. srpna – v 7.00 hod. mše svatá, v 8.00 hod. společná adorace, v 9.00 hod. mše svatá, v 16.00 hod. prohlídka baziliky s odborným výkladem, v 17.00 hod. společná adorace, kterou povede jáhen M. Jaroslav Kašparů, v 18.00 hod. slavná mše svatá, homilii přednese M. J. Kašparů.

V úterý 20. srpna je stejný program jako v pondělí mimo následující: adoraci v 17.00 hod. povede Komunita blahoslavenství z Dolan, v 18.00 hod. slavnostní zakončení adoračních dnů 1996.

Milostný obraz Panny Marie bude vystaven úctě věřících po hlavních bohoslužbách v 9.00 a 18.00 hod.

Ambity, Bolestné schody a kaple Jména Panny Marie jsou přístupny od 10.00 do 12.00 hod. a od 13.00 do 18.00 hod. Po všechny tři dny se zpovídá.

Srdečně zvou strahovští premonstráti na Sv. Kopečku.

Adorační dny 1996 v bazilice Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku u Olomouce

Sdružení pro obnovu poutního místa Panny Marie Pomocné u Zlatých Hor (Mariahilf bei Zuckmantel) vás srdečně zve na

**POUŤ K PANNĚ MARIÍ POMOCNÉ,
OCHRÁNKYNI ŽIVOTA,
spojenou s posvěcením
nového poutního domu.**

Duchovní odkaz slavnosti: „Respektuj, chraň, miluj život a služ každému lidskému životu! Jen na této cestě najdeš spravedlnost, rozvoj, pravou svobodu, mír a štěstí.“ (Jan Pavel II. – encyklika „Evangelium vitae“).

Program pouti:

**V předvečer, v pátek 16. srpna 1996:
ve 21.00 hod.** – noční křížová cesta (sraz u rekreačního střediska Bohema a odtud pěšky asi čtyři kilometry k poutnímu kostelu) – koná se za lékaře, provádějící potraty
ve 23.00 hod. – zakončení křížové cesty a adorace v poutním kostele

**V den pouti, v sobotu 17. srpna 1996:
v 8.00 hod.** – soukromá pobožnost křížové cesty po stejné trase jako v noci s cílem u poutního kostela

v 11.00 hod. – slavná mše svatá, kterou bude sloužit olomoucký světící biskup Mons. Josef Hrdlička

v 15.00 hod. – prosebná modlitba k Panně Marii, Ochránkyni života a závěrečné požehnání

Po celý den bude příležitost k přijetí svátosti smíření!

Pořadatelé prosí o modlitby za naplnění duchovního odkazu poutě i za zdar celého díla obnovy. Děkuji rovněž všem dobrodincům za jejich duchovní, materiální a morální pomoc.

Pro starší a nemocné bude jezdit kyvadlová autobusová doprava z města Zlatých Hor od 8.00 hod. Občerstvení je zajištěno. Doporučujeme vám navštívit rovněž památný kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Zlatých Horách.

Veškeré další informace na tel.: 0645/83 95, 0645/941 52, 0645/23 70

Zveme vás do Zlatých Hor k modlitbám za ochranu života od početí až do přirození smrti!

Oblastní Charita Opava, Domov pro nevidomé a zrakově postižené ve Vlastovičkách vyhláší

**Velkou výtvarnou soutěž o ceny
(výkresy, plastiky, reliéfy a další výtvarné techniky)**

Soutěž pro děvčata a chlapce, jednotlivce, kolektivy, školy, školní družiny, domovy důchodců...

Témata prací: a) ztvárnění emblému domova; b) co vidí mé oči; c) svět nevidomých

Kategorie: I. kat. 0–6 let; II. kat. 7–10 let; III. kat. 11–15 let; IV. kat. 16–100 let
Soutěžní práce odevzdejte nejpozději do 20. září 1996 na adresu: Oblastní Charita Opava – soutěž, Kostelní, 747 05 Opava, tel.: 21 41 85. U každého díla uveďte jméno, věk a adresu. Práce bude hodnotit odborná porota, je připraveno přes 50 cen! Všechna díla a dílka budou vystavena v areálu domova při slavnostním zahájení provozu.

Pobočka 6 Konfederace politických vězňů ČR v Bystřici pod Hostýnem Vás všechny srdečně zve na čtvrtou, tradiční **MUKLOVSKOU POUŤ 7. ZÁŘÍ 1996 na Svatém Hostýně.**

Začátek pouti bude v 10.00 hod. v bazilice P. Marie, kdy bude mše svatá celebrowaná olomouckým arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem. Spolu s ním budou koncelebrovat kněží – muklové. Kazatelem je papežský prelát ThDr. Antonín Huvar. Hned po bohoslužbách bude mítink v 3. poutním domě.

**Nabízíme levně harmonium.
Informace na tel. č. 0651/632 487**

**SETKÁNÍ S EVROPSKOU MLÁDEŽÍ
Od 25.8. do 30.8.1996 se koná v Ondřejově u Prahy setkání s mladými z Itálie,** kteří nás v minulých letech hostili při různých akcích. Přijedou na pozvání občanských sdružení Vrstevnice a Pyramida.

Do společného programu je zahrnuta práce ve skupinách, návštěva Prahy, hradu Český Šternberk, pěší pouť do Sázavy. Celé setkání bude provázet vzájemné seznamování a společná modlitba.

Na tomto setkání se budou účastnit i osobnosti české katolické církve. Prosíme zájemce, kteří by chtěli být na setkání přítomni, aby se přihlásili na ADCM na adresu: Jana Krejsová, asistentka ADCM, Kostelní náměstí 16, Praha 4 Kunratice 148 00, tel., fax: 02/643 62 05.

Hlavní pouť u Panny Marie Usmívající v Netině – 18. srpna 1996. Mše svaté budou: v 7.30, 9.00, 11.00 hod. Mše svaté slouží P. Stanislav Krátký z Hrádku u Znojma. Pěší poutníci vycházejí z Velkého Meziříčí v 6.30 hod.

MARTA VONDRÁKOVÁ
Křesťanská cestovní kancelář

MISIE

751 03 Brodek u Přerova č. 46
tel.: Přerov 0641/941 80

VELKÁ POUŤ DO MEDJUGORJE

Termín: 23. – 28. 9. 1996
Cena: 1 895,- Kč + 33 DM

Česká pouť u Tří Dubů (Maria Dreieichen) u Hornu v Rakousku se koná v neděli po svátku P. Marie Královny 25. 8. 1996. Ve 14.30 hod. růženec a mše svatá. V 18.00 hod. svátostné požehnání v poutní kapli u Pulkau (Pulkau Bründlkappelle). Pořádá znojmský vikariát.

Cestovní kancelář

Masarykovo nám. 15, 254 01 Jílové u Prahy
tel.: 02/995 37 79, fax: 02/995 37 80

MARIAZELL

středoevropská pouť

Poutní setkání středoevropských národů v rakouském poutním místě pořádá Ackermann-Gemeinde, hlavním celebrantem nedělní mše sv. bude kard. M. Vlk.
11. – 13. října 750,- Kč.

V ceně je zahrnuta doprava i ubytování v Mariazell.

V sobotu 17. srpna se uskuteční hlavní pouť k Panně Marii Klokotské na poutním místě Klokoty u Tábora. Mše svaté jsou v 8.00 a 9.00 hod., v 10.00 hod. slavná mše svatá, hlavním celebrantem bude plzeňský biskup František Radkovský, ve 14.00 hod. svátostné požehnání.

Pouť k P. Marii Nanebevzaté v klášterním chrámu v Nové Pace se uskuteční dne 15. 8. 1996. Mše svaté budou v 8.30 a v 18.00 hod. Na první mši svaté přislíbil účast Dr. F. Holeček z Vranova u Brna.

Druhá – hlavní pouť bude následující neděli, 18. srpna 1996. Mše svatá bude ráno v 8.00 hod a slavná v 10.00 hod. Kázat bude probošt královéhradecké kapituly P. K. Exner.

Hlavní pouť „NA ANDÍLKA“ v Dubu nad Moravou se koná 1. září 1996 za účasti nejúctejnějšího otce arcibiskupa Mons. Jana Graubnera. Pořad mší sv.: v 6.00, 7.00, 9.00 a 10.30 hod. (potifikální). Bohoslužba slova ve 14.30 hod. V předvečer pouti (31. 8.) jsou v 18.30 hod. večerní chvály a následuje adorace.

20. neděle v mezidobí 18. 8.

Mt 15,21–28

Víra i dnes otevírá dveře. Musí to být ale víra ve splnění Ježíšových zaslíbení, ne jen víra ve splnění našich přání. Je třeba s Ježíšem srovnat své myšlení i chtění.

Pondělí 19. 8. – Mt 10,16–22

Pohled, obrácený od skutků – (co je dobré) k osobě Boží – (k tomu, který je dobrý). Když Boha známe, můžeme si dovolit být chudí. Tedy čím jsem bohatší Bohem, tím mohu být chudší v ostatním. A rada Ježíšova vede mládence na tuto cestu, není požadavkem pro všechny a vždy? Rada Ježíšova pro mne? Mohu teď o ni stát!

Úterý 20. 8. – Mt 19,26

To zažila Panna Maria, to zažila svatá Alžběta. Maria na to reaguje chvalozpěvem – Magnificat. Mohu se k obojímu přidat – k víře i k chvalozpěvu?

Středa 21. 8. – Mt 20,1–15

Pokud jsem nějakého takového pozdně příchozího dělníka už zažil, mohu se radovat: s ním, z jeho štěstí, mohu se radovat nad dobrotou Boží.

Čtvrtek 22. 8. – Mt 22,1–14

Optimisté čtou jen prvé podoběnství (1–10), pesimisté vnímají jen druhé (11–14) a už se cítí být vyhozeni. A přeci jde v obou o jedno jediné: pochopit, že ač tulák, jsem skutečně pozván na královskou svatbu, že si ze mne nikdo nedělá bláznů! A kdo je pozván na svatbu, přestane přehazovat hnůj, přestane dělat to, co dělá kdykoliv jindy, a jde se s ostatními radovat a přijmout to, co mu tam připraví!

Pátek 23. 8. – Mt 22,34–40

V jednoduchých věcech se špatně hledají klíčky. Tato přikázání jsou jednoduchá co do formulace, ne co do uskutečnění. Mám-li je totiž uskutečnit, zjistím, že zaberou celý můj život, a tak tedy jim (Bohu, bližním) musím celý svůj život otevírat. Mám-li někde zámek a nemám od něj klíč, mám vědět, že Ježíš má v ruce „univerzální klíč“ – svou lásku až k smrti za nás. On tedy otevře.

Sobota 24. 8. – Žalm 85 (84),9–14

Další z mnoha variací na téma „dobrý Bůh“. Zdá-li se mi ale „až moc dobrý“, potom je chyba ve mně. Dobrotu skutečného Boha totiž nemohou slova vystihnout, ale člověk ji může, jak víme, v životě zažívat.

Neděle 18. srpna 20. neděle v mezidobí	– 1. čt.: Iz 56,1.6–7 Ž: 67 (66),2–3.5.6+8 2. čt.: Řím 11,13–15.29–32 Ev.: Mt 15,21–28	odp.: 4
Pondělí 19. srpna nez. pam. sv. Jana Eudese	– 1. čt.: Ez 24,15–24 Dt 32,18–19.20.21 Ev.: Mt 19,16–22	odp.: 18a
Úterý 20. srpna památka sv. Bernarda	– 1. čt.: Ez 28,1–10 Dt 32,26–27ab.27cd–28.30.35cd–36ab Ev.: Mt 19,23–30	odp.: 39c
Středa 21. srpna památka sv. Pia X.	– 1. čt.: Ez 34,1–11 Ž: 22,1–3a.3b–4.5.6 Ev.: Mt 20,1–16a	odp.: 1
Čtvrtek 22. srpna památka Panny Marie Královny	– 1. čt.: Ez 36,23–28 Ž: 50,12–13.14–15.18–19 Ev.: Mt 22,1–14	odp.: Ez 36,25
Pátek 23. srpna nez. pam. sv. Růženy z Limy	– 1. čt.: Ez 37,1–14 Ž: 106,2–3.4–5.6–7.8–9 Ev.: Mt 22,34–40	odp.: 1
Sobota 24. srpna svátek sv. Bartoloměje	– 1. čt.: Zj 21,9b–14 Ž: 145 (144),10–11.12–13ab.17–18 Ev.: Jan 1,45–51	odp.: srv.12

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 18. 8.	PO 19. 8.	ÚT 20. 8.	ST 21. 8.	ČT 22. 8.	PÁ 23. 8.	SO 24. 8.
Antifona	1136	1150	1734	1722	1478	1213	1673
Žalm	784	783	783	783	783	784	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1734	1723	1479	1213	1481
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1214	1674
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	813
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1735	1724	1654	1217	1674
Antifona k Zach. kantiku	710	1155	1477	1724	1479	1218	1675
Prosby	1140	1155	1724	1724	1655	1218	1675
Záv. modlitba	711	1476	1477	1478	1479	1480	1482
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1219	792
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1221	1676
Záv. modlitba	711	1159	1175	1191	1206	1222	1482
Nešpory: SO							
Hymnus	1132	1145	1160	1736	1727	1660	1223
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1208	1224
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	1224
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1737	1730	1663	1226
Ant. ke kant. P. M.	710	711	1164	1477	1731	1479	1227
Prosby	1135	1149	1165	1731	1731	1664	1227
Záv. modlitba	711	711	1476	1477	1478	1479	1480
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Objednávání Světla

od 5. 3. 1996

Světlo si lze objednat
na adrese:

* * *

Matice cyrilometodějská
s. r. o.

EXPEDICE

Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

* * *

Složenka s udanou
cenou předplatného
do konce roku 1996
Vám přijde v první
dodávce Světla.

Nezapomeňte uvést svoji
úplnou zpáteční adresu!

Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na firmu RODENY
(adresa je uvedena v tiráži),
která Vám dá instrukce
a zašle složenkou
na zaplacení.

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

MALÝ KOMPAS VÍRY
MUDr. Max J. Kašparů:

(obj. č. 2529)

BŮH

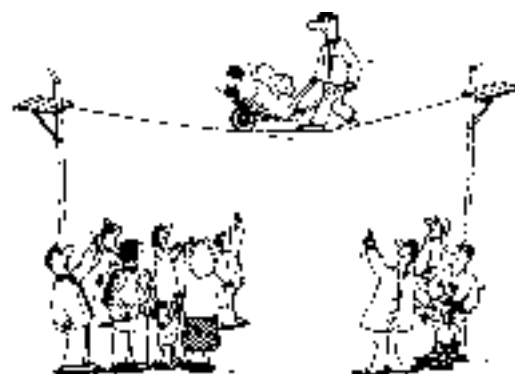

„Artista si nechal na trakař položit dva pytle plné brambor a jezdil vysoko mezi sloupy. Jistě a bezpečně. Když dole pod lanem utichl potlesk diváků, zvolal na ně: „Věřte, že bych každého z vás bezpečně převezl na druhý konec?“ Všichni dole volali: „Věříme!“ Mistr se odmlčel a za chvíli řekl: „Tak pojdte někdo nahoru a nechte se přepravit od jednoho konce na druhý.“ Nenašel se ani jeden, který by výzvy uposlechl. Jak jednoduché je stát a volat „věřím“. Jak náročné je vstoupit do Ježíšovy náruče a nechat se přenést ze starého do nového života. Slyším to stále kolem sebe. Věřím, věřím, věřím... jsem věřící, já také věřím... Ale ty, které slyším volat, nevidím vystupovat k Mistrovi, který by je přenesl a se kterým by se vydali na cestu.

(Úryvek z knihy)

Knihy je určena každému, kdo hledá něco více, než už má. Kdo hledá odpovědi na otázky, které jej znepokojují. Především je určena těm, kteří nevědí o víře vůbec nic, a také kněžím, jáhnům a všem, kteří se s hledajícími setkávají. Autorem knihy je psychiatr a pedopsychiatr, diakon a terciář premonstrátského řádu, vedoucí lékař psychiatrického oddělení pelhřimovské nemocnice, odborný asistent na Teologické fakultě JU v Českých Budějovicích.

109 stran, 46,- Kč

Odesílatel:

Novinové výplatné

Postovně úvčroáno

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. S církevními schváleními vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelské firmě RODENY, Vinohradnická 11, 949 01 Nitra; podávání novinových zásilek povoleno Oblasťnou správou pošty v Ostravě č.j. 2363/93-F/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnická 11, 949 01 Nitra; podávání novinových zásilek povoleno ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U tiskárny o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmano-va, Medjugorje aj.) se podírujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Matice cyrilometodějská s.r.o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

Představujeme
Vám ...